

**ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
(Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.)**

Αρθ. Ιδρ. Απόφασης Πρωτοδ. Αθηνών 20376/58
Χαλκοκονδύλη 13, 104-32, Αθήνα
Τηλ: 5238148, 5230819
Fax: 5230819
e-mail: oielomospondia@gmail.com
site: www.oiel.gr

**Αθήνα, 14/5/2020
Αριθμ. Πρωτ:1240**

ΕΠΕΙΓΟΝ

**ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

ΑΝΑΦΟΡΑ-ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

(με αίτημα προσωρινής διαταγής)

Του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου, με την επωνυμία Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας (Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.), που εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Χαλκοκονδύλη αρ.13, με ΑΦΜ090193047 νομίμως εκπροσωπούμενο

Η Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας, ως δευτεροβάθμιο σωματείο των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών σωματείων όλων των Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών λειτουργών, βρίσκεται αναγκασμένη από τις περιστάσεις να υποβάλλει την παρούσα αναφορά, με σκοπό την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τόσο των εκπαιδευτικών, αλλά εμμέσως και των μαθητών μας όσο και πιθανώς των γονέων τους.

Είναι φανερό ότι εκ του καταστατικού μας νομιμοποιούμαστε να υποβάλλουμε την παρούσα αποκλειστικά για τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς. Πλην όμως, τα παρακάτω αναφερόμενα επηρεάζουν και συνδέονται άμεσα με ευρύτερες κατηγορίες υποκειμένων των δεδομένων και δέον είναι η συστηματική αντιμετώπισή τους με στόχο την αποτελεσματική προστασία τους.

Επισημαίνουμε από την αρχή, ότι η αναφορά μας έχει επείγοντα χαρακτήρα, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των περιγραφόμενων πράξεων επεξεργασίας και ζητούμε την κατά προτεραιότητα εξέτασή της.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

Επί του αρ.63 του ν.4686/2020 με τίτλο «Παροχή σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευση»

1.1. Στις 8/5/2020, με τροπολογία που ενετάχθη στο νομοσχέδιο «Βελτίωση της μεταναστευτικής νομοθεσίας, τροποποίηση διατάξεων των νόμων 4636/2019 (Α' 169), 4375/2016 (Α' 51), 4251/2014 (Α' 80) και άλλες διατάξεις», προβλέφθηκε η παροχή σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που δε δύνανται να παρακολουθήσουν διά ζώσης την εκπαιδευτική διαδικασία είτε λόγω καθολικής ή μερικής αναστολής ή απαγόρευσης λειτουργίας είτε για άλλο λόγο που ανάγεται σε έκτακτο ή απρόβλεπτο γεγονός. Η διάταξη αυτή αριθμήθηκε ως άρθρο 63 του ν.4686/2020.

1.2. Αρχικά, οφείλουμε για θεσμικούς λόγους, να επισημάνουμε ότι η επανάληψη της πρακτικής αυτής, δηλαδή της κατάθεσης μη συναφούς τροπολογίας με το κύριο αντικείμενο του σχεδίου νόμου, προκαλεί τόσο με τη διαδικασία ψήφισής της όσο και με το περιεχόμενό της (ως κατωτέρω αναλύεται),

σοβαρές ενδείξεις παραβίασης του αρ.74 παρ.5 εδ. β' όσο και του αρ.9^A του Συντάγματος.

1.3. Στο αρ.13 του ν.4624/2019 (*Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 ..*) ορίζεται ότι :

Επιπλέον των καθηκόντων της δυνάμει του άρθρου 57 του ΓΚΠΔ, η Αρχή:
α)..β)..

γ) **παρέχει γνώμη** για κάθε ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή σε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η διαβούλευση πραγματοποιείται κατά το στάδιο εκπόνησης της ρύθμισης σε χρόνο και με τρόπο που καθιστά εφικτή την έγκαιρη διατύπωση γνώμης από την Αρχή και τη σχετική διαβούλευση επί του περιεχομένου του σχεδίου ρύθμισης.

Στην Αιτιολογική Έκθεση του ν.4624/2019, αναφέρονται επί της συγκεκριμένης ρύθμισης τα εξής:

.. Ιδιαίτερα σημαντική μεταξύ των καθηκόντων αυτών για την εφαρμογή των υποχρεώσεων που θεσπίζει ο ΓΚΠΔ είναι η παροχή γνώμης για κάθε ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή κανονιστική πράξη και αφορά σε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. ..

1.4. Δεδομένου ότι η προαναφερθείσα διάταξη νόμου εισάγει και δημιουργεί μια εντελώς νέα επεξεργασία δεδομένων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, διερωτώμεθα αν ζητήθηκε, τότε και με ποιο τρόπο η γνώμη Σας. Σε κάθε περίπτωση από την αιτιολογική έκθεση της διάταξης, δεν προκύπτει η διατύπωση πρότερης γνώμης ή η ύπαρξη οποιασδήποτε διαβούλευσης. Εκτιμούμε ότι καθόσον η Αρχή ενεργεί στο πλαίσιο της διαφάνειας, θα είχατε δημοσιεύσει ήδη τη γνώμη σας γραπτά. Είναι φανερό μάλιστα ότι από την συνολική διαδικασία ψήφισης κάτι τέτοιο αποκλείστηκε εκ των πραγμάτων. Συνεπώς, η παρούσα ρύθμιση, έρχεται σε ευθεία σύγκρουση με το γράμμα και το πνεύμα του 4624/2019 και ως τέτοια είναι μη νόμιμη, άλλως θα πρέπει να ερευνηθεί επισταμένως.

1.5. Για λόγους συστηματικής προσέγγισης, επισημαίνουμε ότι η ίδια ρύθμιση υπήρχε και στο αρ.19 παρ.1 περίπτωση θ' στον ήδη καταργηθέντα ν.2472/1997

και επέβαλλε τη γνωμοδότηση της Αρχής για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο λόγος αυτής της διαχρονικής ρύθμισης (σε ισχύ ήδη από το 1997), ήταν ότι η Αρχή έχει τα εχέγγυα ανεξαρτησίας και το απαραίτητο επιστημονικό προσωπικό, ώστε να διαφυλάξει την νομοπαραγωγική διαδικασία από άστοχες ρυθμίσεις επεξεργασίας δεδομένων. Εντούτοις η ιστορικής σημασίας αυτή διάταξη επίσης αγνοήθηκε.

Από τα παραπάνω ήδη συνάγεται ότι η ψηφισθείσα διάταξη συγκεντρώνει σοβαρές ενδείξεις ασυμβατότητας τόσο με συνταγματικούς κανόνες όσο και με την εθνική νομοθεσία προστασίας δεδομένων, ήδη από τη διαδικασία εκπόνησης και ψήφισής της και προτού προσεγγίσουμε ζητήματα του κανονιστικού περιεχομένου της.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

Επί του σκοπού επεξεργασίας του αρ.63 του ν.4686/2020 με τίτλο «Παροχή σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευση»

2.1. Περαιτέρω και επί του περιεχομένου της διάταξης, επισημαίνουμε ότι ο διακηρυγμένος σκοπός επεξεργασίας, δεν πληροί τις προϋποθέσεις που τάσσει η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του αρ.5 του ΓΚΠΔ που ορίζει ότι τα δεδομένα συλλέγονται μόνο για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς, ενώ η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς.

2.2. Η αρχή του σκοπού, στο δίκαιο προστασίας δεδομένων, κατοχυρώνεται τόσο ως αρχή προσδιορισμού του σκοπού (purpose specification) όσο και ως αρχή περιορισμού του σκοπού (purpose limitation)¹. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για μη καθορισμένους και/ή μη περιορισμένους σκοπούς είναι παράνομη. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα χωρίς

---

¹Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων, Λ. Μήτρου, Σάκκουλας, 2017, σελ.59

ορισμένο σκοπό, απλώς με το σκεπτικό ότι ενδέχεται να είναι χρήσιμα κάποια στιγμή στο μέλλον, επίσης δεν είναι σύννομη.²

2.3. Παράλληλα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι σε μια σχεδιαζόμενη επεξεργασία όπως αυτή που διαγράφει η ψηφισθείσα διάταξη, το Υπουργείο και τα ιδιωτικά σχολεία, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας λόγω της θέσης των υποκειμένων, είναι φανερό ότι δε θα στηριχτούν στην ελεύθερη βούληση-επιλογή τους, αλλά σε διαφορετικές βάσεις επεξεργασίας, οι οποίες δε θα επιτρέπουν το ελεύθερο της αποδοχής ή μη της επεξεργασίας των δεδομένων τους, παρά μόνο την άσκηση κάποιων δικαιωμάτων.

2.4. Για το λόγο αυτό ακριβώς, η αρχή του σκοπού σε συνδυασμό με την αρχή της διαφάνειας (περίπτωση ά της παραγράφου 1 του αρ.5 του ΓΚΠΔ), επιβάλλει ιδίως στην παρούσα επεξεργασία με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που αυτή φέρει, τον αυστηρό, στενό και διαφανή προσδιορισμό-περιορισμό του σκοπού επεξεργασίας.

2.5. Ο διακηρυγμένος σκοπός επεξεργασίας (η παροχή εκπαίδευσης) σε συνδυασμό με τις διατυπώσεις που προηγούνται και σχετίζονται με αυτόν, δεν πληροί τις προϋποθέσεις και τις προαναφερθείσες αρχές επεξεργασίας του αρ.5 του ΓΚΠΔ, ενώ ταυτόχρονα παραβιάζει το αρ.8 της ΕΣΔΑ όπως και το αρ.5 παρ.2 της Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Και τούτο διότι ο σκοπός ως προς τη γενική του διατύπωση είναι κατ' αρχήν νόμιμος (η παροχή εκπαίδευσης), πλην όμως τελικά είναι μη ρητός και μη καθορισμένος ως προς βασικά του χαρακτηριστικά. Και τούτο διότι δεν είναι αρκούντως καθορισμένος ώστε να επιτρέπει την εφαρμογή των απαραίτητων διασφαλίσεων προστασίας δεδομένων και να οριοθετεί στενά το πεδίο εφαρμογής της επεξεργασίας³.

2.6. Ειδικότερα, παρότι παρατίθενται κάποιες περιστάσεις υπό τις οποίες θα μπορούσε να λαμβάνει χώρα σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, εντούτοις οι

---

²Εγχειρίδιο σχετικά με ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2018, σελ.156,157

³ Opinion 03/2013 on purpose limitation, WP29, σελ.11

σχετικές διατυπώσεις είναι γενικές, ασαφείς και έρχονται σε ευθεία αντίθεση με το αρ.39 της Αιτιολογικής Σκέψης του ΓΚΠΔ, το οποίο ορίζει ότι:

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο εάν ο σκοπός της επεξεργασίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα μέσα.

Δηλαδή, ο διακηρυγμένος σκοπός επεξεργασίας, δεν υπεβλήθη σε αυτό τον κατ' αρχήν έλεγχο (που κατ' ουσία συνιστά έλεγχο αναλογικότητας), με αποτέλεσμα η πραγματοποίηση της εξ αποστάσεως σύγχρονης εκπαίδευσης (η οποία συνεπάγεται επεξεργασία δεδομένων), να δύναται σε οποιαδήποτε περίπτωση να κρίνεται απαραίτητη.

Ειδικότερα, οι αναφερόμενες περιστάσεις δεν είναι προσδιορισμένες κατά συνθήκες, τρόπο και χρόνο, με αποτέλεσμα οποιοδήποτε εμπόδιο στην πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ανεξαρτήτως έντασης, διάρκειας, συχνότητας, να άγει αυτομάτως σε «διαπίστωση» της ανάγκης σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η οποία συνεπάγεται επεξεργασία δεδομένων.

Πλην όμως με αυτό τον τρόπο, παραβιάζεται το αρ.39 της Αιτιολογικής Σκέψης του ΓΚΠΔ, αλλοιώνεται η φύση της εκπαιδευτικής διαδικασίας (η οποία συνίσταται κατ' αρχήν στην διά ζώσης επαφή, σχέση και αλληλοδιάδραση μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών) και αυτοακυρώνονται οι εξαιρετικές περιστάσεις του σκοπού επεξεργασίας (αναστολή λειτουργίας κλπ), οι οποίες παρίσταται διαρκώς ως υπαρκτές.

2.7. Περαιτέρω, και σε σχέση με το σκοπό επεξεργασίας δε διευκρινίζονται ρητάστην επίμαχη διάταξη ποια τελικά θα είναι τα υποκείμενα των δεδομένων σε κάθε φάση της επεξεργασίας και ποιες θα είναι οι κατηγορίες των δεδομένων που θα συλλέγονται κατά τη διάρκειά της.

Οι ουσιώδεις αυτές παραλείψεις, επιτείνουν την παραβίαση του αρ.5 ΓΚΠΔ ως αναλύθηκε ως προς την παραβίαση της αρχής της διαφάνειας και της αρχής του σκοπού και δεν επιτρέπουν στα υποκείμενα να αντιληφθούν αν συνιστούν υποκείμενα δεδομένων ή όχι.Επιπλέον παραμένει άγνωστο το εύρος, το πλαίσιο αλλά τελικά και ο πραγματικός σκοπός επεξεργασίας.

Αν τα φυσικά πρόσωπα δε γνωρίζουν ότι συνιστούν υποκείμενα δεδομένων και ποια δεδομένα τους τυγχάνουν επεξεργασίας, καταργείται αυτόματα το

προστατευτικό πλαίσιο της νομοθεσίας προστασίας δεδομένων και αμφισβητούνται ευθέως οι εύλογες (ή άλλως καλούμενες *θεμιτές*) προσδοκίες των υποκειμένων για ιδιωτικότητα, που συνιστούν κριτήρια ελέγχου μιας επεξεργασίας στη νομολογία του ΕΔΔΑ.

2.8. Υπενθυμίζουμε ότι οι ψηφιακές υποδομές παρέχουν τόσες πολλές δυνατότητες επεξεργασίας δεδομένων, που θα έπρεπε ο νομοθέτης να έχει σπεύσει ήδη από την αρχή να προσδιορίσει με αυστηρότητα τα ανωτέρω ζητήματα και όχι να καταλείπει ευρεία εξουσιοδότηση.

2.9. Ο στενός προσδιορισμός του σκοπού επεξεργασίας, αυτονόητα επικαθορίζει τις κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες είναι κατάλληλες, συναφείς και περιορίζονται στο αναγκαίο για την πραγματοποίησή του. Συνεπώς, υπό το φως αυτής της έλλειψης, ο σκοπός επεξεργασίας διαφαίνεται ακόμα πιο καθαρά ως τελικά μη νόμιμος.

2.10. Είναι χαρακτηριστικό ότι η ψηφισθείσα διάταξη, δεν έχει λάβει υπόψη της ότι κατά τη διάρκεια του μαθήματος στη σχολική ζωή, ανακοινώνονται κατά περίπτωση στοιχεία της οικογενειακής ζωής των μαθητών ή και των εκπαιδευτικών. Το αντικειμενικό αυτό γεγονός, είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ίδιας της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς οι μαθητές μοιράζονται συχνά τις χαρές, τις λύπες, τα προβλήματα, τις συζητήσεις του οικογενειακού τους περιβάλλοντος και μέσω αυτής κοινωνικοποιούνται, διαμορφώνουν πρότυπα συμπεριφοράς, λαμβάνουν βοήθεια, μεταβάλλουν τις αντιλήψεις και τις πρακτικές τους. Κατά περίπτωση ανακοινώνουν ως και διάπραξη ποινικών αδικημάτων που τελούνται στην οικία τους (πχ πράξεις ενδοοικογενειακής βίας κλπ).

Εάν αυτή η κατηγορία των τυπικά απλών αλλά κατ' ουσίαν (ή και κατά περίπτωση) ευαίσθητων δεδομένων, καταστούν αντικείμενο επεξεργασίας, τίθενται αυτομάτως σε κίνδυνο τα υποκείμενα των δεδομένων, ανεξαρτήτως των τυχόν τεχνικών μέσων που θα χρησιμοποιηθούν (πχ αλλοίωση φωνής). Ο βαθμός ταυτοποίησης σε μια συγκεκριμένη σχολική αίθουσα, είναι ιδιαίτερα υψηλός για άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενα υποκείμενα των δεδομένων. Η δε δυνατότητα καταγραφής εικόνας και ήχους στα τερματικά των μαθητών ή των εκπαιδευτικών,

είναι εύκολη και με τον τρόπο αυτό καθιστά άνευ αντικειμένου την πρόβλεψη περί μη καταγραφής δεδομένων (εκ μέρους του εκάστοτε υπευθύνου επεξεργασίας).

Εάν αντιθέτως, γίνει «σύσταση» οι μαθητές ή οι εκπαιδευτικοί να γίνουν «προσεκτικοί»στα λεγόμενά τους στη διάρκεια του μαθήματος, τότε αντιλαμβάνεται κανείς ότι η εκπαιδευτική διαδικασία έχει στην ουσία της καταργηθεί και η ελευθερία έκφρασης και κυρίως οι προϋποθέσεις άσκησής της βρίσκονται σε ανεπίτρεπτη, παράνομη και αντισυνταγματική αναστολή. Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί, στο πλαίσιο μιας σύγχρονης εκπαίδευσης, έχουν δικαίωμα να συζητούν κάθε θέμα που τους απασχολεί, αξιώνοντας από τη μια υποστήριξη από το εκπαιδευτικό περιβάλλον και από την άλλη εγγυήσεις ιδιωτικότητας.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

Επί της αναφερόμενης επεξεργασίας των μεταδεδομένων (metadata)

3.1. Η αναφορά σε μεταδεδομένα (metadata) που περιλαμβάνεται στη διάταξη, γίνεται επίσης κατά τρόπο γενικό, ασαφή και δίχως κριτήρια, με αποτέλεσμα η σύγχυση στα υποκείμενα να διευρύνεται.

3.2. Αρχικά, επισημαίνουμε ότι στη διάταξη, δεν προσδιορίζεται επουδενί η έννοια των μεταδεδομένων της συγκεκριμένης επεξεργασίας και ποιες κατηγορίες υπάγονται σε αυτή. Τα μεταδεδομένα είναι έννοια που προέρχεται από τη νομοθεσία e-privacy και φέρει κατ' αρχήν ευρύ περιεχόμενο. Στο ν.3471/2006 υφίστανται οι ορισμοί των δεδομένων κίνησης και δεδομένων θέσης, των οποίων η επεξεργασία παρίσταται κατ' αρχήν ως απαγορευμένη και μόνο κατ' εξαίρεση γίνεται δεκτή σε ορισμένες και πολύ συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Αν στην έννοια των μεταδεδομένων, τελικά περιλαμβάνονται δεδομένα όπως ο χρόνος/διάρκεια ομιλίας ενός υποκειμένου (ανάλογα με το χρόνο ενεργοποίησης/χρήσης του μικροφώνου), ο χρόνος έναρξης/λήξης της παρακολούθησης, η θέση κ.α., τότε αντιλαμβάνεται κανείς ότι υφίσταται μείζον ζήτημα συμβατότητας/αναλογικότητας των δεδομένων αυτών με τον διακηρυγμένο σκοπό επεξεργασίας. Και τούτο διότι, θα υφίσταται μεν ο κύριος

σκοπός επεξεργασίας, αλλά ταυτόχρονα δεν αποκλείεται και η υλοποίηση παράπλευρων σκοπών επεξεργασίας, οι οποίοι αφενός δεν αποκλείονται (μέσω της ανεπίτρεπτα γενικής αναφοράς σε ερευνητικούς/στατιστικούς σκοπούς), αφετέρου οι σκοποί αυτοί υπερβαίνουν ουσιωδώς τις εύλογες προσδοκίες των υποκειμένων, ενώ θέτουν σε κίνδυνο τα δικαιώματα των υπαλλήλων αλλά και τη συνοχή της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ως εκπαιδευτικοί δεν αρνηθήκαμε τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση, η οποία ήδη χρησιμοποιείται (πχ στο πλαίσιο της ασύγχρονης διδασκαλίας). Αλλά εκτιμούμε ότι η ρύθμιση αυτή συνιστά ήδη και θα προκαλέσει έτι περαιτέρω παραβίαση των δεδομένων μαθητών/εκπαιδευτικών, ενώ ταυτόχρονα θα θέσει σοβαρά προβλήματα στην εκπαιδευτική διαδικασία (βλ. κατωτέρω 3.5.).

3.3. Επιπλέον, τονίζουμε ότι οι πιθανοτικές διατυπώσεις που περιλαμβάνονται σε σχέση με τα μεταδεδομένα⁴, έρχονται σε σύγκρουση με το γράμμα και το πνεύμα του ΓΚΠΔ και ιδίως την αρχή της διαφάνειας, η οποία επιβάλλει ο εκάστοτε υπεύθυνος επεξεργασίας να είναι σαφής. Η Ομάδα Εργασίας του Αρ.29, ήδη από το 2018, είχε επισημάνει ότι η χρήση γλωσσικών προσδιορισμών όπως «ενδέχεται», «ορισμένος», «συχνά» και «πιθανός» θα πρέπει επίσης να αποφεύγεται. Όταν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων επιλέγουν να χρησιμοποιούν αόριστη διατύπωση, θα πρέπει να είναι σε θέση, σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας, να αποδεικνύουν τον λόγο για τον οποίο η χρήση τέτοιας διατύπωσης δεν ήταν δυνατό να αποφευχθεί και γιατί δεν υπονομεύει τη νομιμότητα της επεξεργασίας.⁵

Οι πράξεις επεξεργασίας πρέπει να εξηγούνται στα υποκείμενα των δεδομένων με εύκολα προσβάσιμο μέσο ώστε να διασφαλίζεται ότι κατανοούν τι θα συμβεί στα δεδομένα τους. Αυτό σημαίνει ότι το υποκείμενο των δεδομένων πρέπει να γνωρίζει τον συγκεκριμένο σκοπό της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τον χρόνο συλλογής τους⁶.

---

⁴Τα μεταδεδομένα που τυχόν παράγονται... (παρ.2. του αρ.63 του ν.4686/2020)

⁵ Ομάδα εργασίας του άρθρου 29, Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαφάνεια βάσει του Κανονισμού 2016/679, σελ.11

⁶Εγχειρίδιο σχετικά με ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2018, σελ.154

Δυστυχώς τίποτε από τα παραπάνω δεν καθορίζεται στη διάταξη του αρ.63 του ν.4686/2020 και καταλείπονται όλες αυτές οι ρυθμίσεις να ρυθμιστούν σε υπουργική απόφαση (για το ζήτημα βλ. κατωτέρω).

3.4. Ως εκπαιδευτικοί, είμαστε υποχρεωμένοι να προσθέσουμε στην αναφορά αυτή, ότι η διδασκαλία είναι κυρίως μια ζωντανή σχέση, μια ολότητα, η οποία δημιουργείται, μεταβάλλεται, εμπλουτίζεται, αναδημιουργείται μέσα από την καθημερινή φυσική και πολύπλευρη επαφή με τους μαθητές μας. Η καθολική ψηφιοποίηση της σχέσης αυτής, στις ασαφείς περιστάσεις που διαγράφει η επίμαχη διάταξη, ο τεμαχισμός της, η ποσοτικοποίησή της, θα στενέψει αφόρητα τα ήδη στενά όριά της. Οι μαθητές αλλά και οι εκπαιδευτικοί, θα επιδοθούν στο κυνήγι της συμμετοχής, της ηλεκτρονικής παρουσίας, των χρονομέτρων, σε μια διαδικασία που θα στρεβλώσει και θα καταστρέψει την εκπαιδευτική καθημερινότητα. Η καθημερινότητα αυτή, περιλαμβάνει την απουσία, τη σιωπή, την μείωση ρυθμών, την αύξηση ρυθμών, τη συζήτηση «εκτός μαθήματος», την έντονη διαφωνία, την αποκάλυψη, την ανάγκη συμπαράστασης. Η καθημερινότητα αυτή επιβάλλει τον καθορισμό της εκπαιδευτικής ζωής από τα ίδια τα εμπλεκόμενα υποκείμενά της, όχι από διαδικασίες επικοινωνίας ή εργασίας που έχουν δημιουργηθεί για άλλες χρήσεις. Είναι φανερό ότι οι σφόδρα πιθανολογούμενες μεταβολές, έρχονται σε αντίθεση με τους διακηρυγμένους σκοπούς της παιδείας που περιγράφονται στο αρ.16 παρ.2 του Συντάγματος.

3.5.Οφείλουμε να σας επισημάνουμε ότι στην Οδηγία 1/2011⁷ της Αρχής σας, σημειώνατε εύγλωττα για τη βιντεοεπιτήρηση, ότι *επιδρά στην συμπεριφορά των προσώπων που βρίσκονται σε συγκεκριμένους χώρους και, κατ' επέκταση, την κατευθύνει, γεγονός που μπορεί να δημιουργεί ψυχολογική πίεση, καθώς ένα πρόσωπο που γνωρίζει ότι παρακολουθείται προσπαθεί να προσαρμόζει την συμπεριφορά του στις προσδοκίες εκείνου που κάθε φορά το παρακολουθεί.* Και στο άρθρο 18 τονίζατε με χαρακτηριστική ακρίβεια ότι *η ύπαρξη και μόνο καμερών σε σχολεία και άλλους χώρους όπου δραστηριοποιούνται ανήλικοι (όπως παιδικοί σταθμοί, οικοτροφεία, φροντιστήρια κλπ.) χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, αφού δεν είναι εύκολο να αξιολογηθούν οι συνέπειες που μια τέτοια επεξεργασία μπορεί να*

---

⁷ Χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για την προστασία προσώπων και αγαθών, Οδηγία 1/2011

έχει για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των ανηλίκων. Συγκεκριμένα, υπάρχει ο κίνδυνος να περιορισθεί η ανάπτυξη της έννοιας της ελευθερίας τους, εάν πιστέψουν από μικρή ηλικία ότι είναι φυσιολογικό να παρακολουθούνται μέσω καμερών (βλ. και Γνωμοδότηση 2/2009 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29, καθώς επίσης και την Απόφαση 77/2009 της Αρχής).

Η Αρχή δηλαδή, έλαβε υπόψη της επιδράσεις και τα πιθανά αρνητικά αποτελέσματα της επεξεργασίας μέσω κάμερας, στην προσωπικότητα των ανηλίκων, διατάσσοντας σχεδόν τον αποκλεισμό τους από χώρους που δραστηριοποιούνται ανήλικοι.

Διερωτώμεθα εύλογα :

Δεν είναι ακόμα πιο επεμβατική, πιο επικίνδυνη και λιγότερο αναλογική η επεξεργασία μεταδεδομένων, τόσο για τους μαθητές αλλά και για τους εκπαιδευτικούς ;

Δεν θα επιδράσει στη προσωπικότητα των υποκειμένων των δεδομένων η ασαφής αίσθηση ότι διάφορα άγνωστα μεταδεδομένα όπως το αν μίλησαν, πότε μίλησαν, πως συμμετείχαν κλπ καταγράφονται ;

Δε θα δημιουργήσει διακρίσεις μεταξύ «συμμετεχόντων» μαθητών και μη ;

Δε θα ασκήσει πίεση στους πιο ικανούς μαθητές (ώστε να συμμετέχουν «περισσότερο») και δε θα αφήσει ακόμα πιο πίσω τους λιγότερο ικανούς ;

Δε θα ορίσει τελικά νέους, πλην όμως άγνωστους κανόνες εκπαιδευτικής ποιότητας για μαθητές και εκπαιδευτικούς ;

Υπάρχουν έγκυρες και τεκμηριωμένες εκπαιδευτικές έρευνες που τέθηκαν υπόψη της Αρχής σας και του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και οι οποίες αποκλείουν την ύπαρξη αυτών των δραματικών αποτελεσμάτων στην εκπαιδευτική διαδικασία ;

Η προστασία των δεδομένων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας και των γονέων είναι ζήτημα προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων. Είμαστε υποχρεωμένοι να εισάγουμε ενώπιόν σας την έννοια της εκπαιδευτικής ιδιωτικότητας.

Αν,ιδιωτικότητα είναι η αξίωση των ατόμων, των ομάδων ή των ιδρυμάτων, να καθορίζουν μόνοι τους το πότε, πώς και μέχρι ποιο σημείο οι πληροφορίες

σχετικά με αυτούς, θα διαβιβάζονται σε άλλους⁸, μπορούμε να ορίσουμε την έννοια της εκπαιδευτικής ιδιωτικότητας, την οποία ως υποκείμενα δεδομένων αλλά και υπάλληλοι των υπευθύνων επεξεργασίας αξιώνουμε να προστατευτεί τόσο από αυτούς όσο και από την Αρχή σας και δυστυχώς δεν προστατεύεται με την ψηφισθείσα διάταξη του αρ.63 του ν.4686/2020.

Εκπαιδευτική ιδιωτικότητα είναι η αξίωση της εκπαιδευτικής κοινότητας (εκπαιδευτικών, μαθητών, γονέων) κατ' αρχήν να αφεθεί μόνη της στο πλαίσιο της διδασκαλίας και εν συνεχεία είναι η αξίωσή της να καθορίζει πότε, πώς και τι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία παράγονται από την εκπαιδευτική διαδικασία, θα τυγχάνουν οιασδήποτε επεξεργασίας. Είναι η αξίωση της ουσιαστικής εφαρμογής του αρ. 39 της Αιτιολογικής Σκέψης του ΓΚΠΔ, το οποίο ορίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο εάν ο σκοπός της επεξεργασίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα μέσα. Αντιλαμβανόμαστε πλήρως ότι στο σημείο αυτό ότι πιθανώς να διερχόμαστε στο πεδίο της συγκατάθεσης, ως νόμιμης βάσης μιας τέτοιας επεξεργασίας. Αλλά για λόγους που η Αρχή σας γνωρίζει καλύτερα, φρονούμε ότι κάτι τέτοιο αποκλείεται αντικειμενικά από το νόμο και τις περιστάσεις.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

Επί της εξουσιοδοτικής διάταξης

4.1. Στην ψηφισθείσα διάταξη και στο άρθρο 3 αυτής περιέχεται η εξής ρύθμιση : *Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) σύμφωνα με τα άρθρα 35 παρ.1 του ΓΚΠΔ και 65 του ν.4624/2019 (Α' 137) ορίζονται και καθορίζονται ο τρόπος και τα μέσα τεχνολογίας που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στις περιστάσεις αυτές, ο τρόπος συμμετοχής των εκπαιδευτικών και των μαθητών σε αυτή, οι όροι και οι προϋποθέσεις διενέργειας της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων τυχόν οργανωτικών ή/και τεχνικών μέτρων προς*

---

⁸ Westin, A., 1967, Privacy and Freedom

διασφάλισης της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

4.2. Για να είναι επιτρεπτή η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων πρέπει να έχει νόμιμο έρεισμα, δηλαδή να προβλέπεται με διάταξη τυπικού νόμου ή με κανονιστική πράξη εκδιδόμενη βάσει ειδικής νομοθετικής εξουσιοδότησης και εντός των ορίων της.⁹

4.3. Η προαναφερθείσα νομοθετική εξουσιοδότηση κρίνεται γενική και αόριστη, ερχόμενη σε ευθεία αντίθεση με το αρ.43 παρ.2 του Συντάγματος. Με τον τρόπο αυτό,επαφίεται στην κρίση της Διοίκησης ο προσδιορισμός σωρείας ζητημάτων, των οποίων η έκταση και το ρυθμιστικό πεδίο θα συνιστούν ουσιαστικούς κανόνες επεξεργασίας δεδομένων και όχι απλά τεχνικές λεπτομέρειες (ή ειδικότερα θέματα), όπως διαφαίνεται εκ πρώτης όψεως.

4.4. Όπως γίνεται παγίως δεκτό, ως ειδικότερα θέματα νοούνται εκείνα, τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση προς την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελείτο αντικείμενο της εν λόγω νομοθετικής ρυθμίσεως. Απαιτείται, επομένως,στην περίπτωση αυτή να περιέχει το κείμενο του νόμου όχι απλώς τον καθ' ύλην προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδοτήσεως, αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση, προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα (Ολ ΣτΕ 1749/2016).

4.5. Καθόσον στην ίδια την ψηφισθείσα διάταξη εντοπίζονται οι ως άνω ουσιώδεις ελλείψεις και αοριστίες αναφορικά με τον καθορισμό του σκοπού επεξεργασίας, το σαφή προσδιορισμό των κατηγοριών υποκειμένων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τον σαφή προσδιορισμό της έννοιας και του περιεχομένου των μεταδεδομένων (ακόμα και των αποδεκτών), είναι πρόδηλό ότι όλα αυτά τα ζητήματα θα καταλήξουν να ρυθμισθούν διά της εκδοτέας υπουργικής απόφασης, είτε άμεσα είτε έμμεσα.

---

⁹Ενδεικτικά βλ. Γνωμοδότηση 3/2017 ΑΠΔΠΧ, σελ.10

4.6. Ήδη όμως η Αρχή, στην υπ' αριθμ 4/2010 Γνωμοδότησή της και με αφορμή την έκδοση κάρτας ηλεκτρονικών αποδείξεων είχε ορίσει ότι : η νομοθετική διάταξη, πρέπει να αναφέρει τα βασικά χαρακτηριστικά της επεξεργασίας, δηλαδή τον υπεύθυνο επεξεργασίας, το σκοπό αυτής, τα δεδομένα τα οποία θα τύχουν επεξεργασίας καθώς και τους αποδέκτες αυτών, ενώ με νομοθετική εξουσιοδότηση επιτρέπεται να ανατεθεί στον κανονιστικό νομοθέτη η ρύθμιση μόνο ειδικότερων, τεχνικών ή λεπτομερειακών θεμάτων, όπως ο σχεδιασμός του συστήματος .., τα εν γένει οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Παρόμοιες διατυπώσεις απαντώνται και στην υπ' αριθμ 7/2011 της Αρχής, με την οποία κρίθηκε ότι δύναται με νομοθετική εξουσιοδότηση να καθοριστεί η «μορφή» και ο «τύπος» (μιας εκεί αναφερόμενης επεξεργασίας), λέξεις οι οποίες ανάγονται στα τεχνικά χαρακτηριστικά παρουσίασης της πληροφορίας, και δεν αφορούν στο περιεχόμενο της επεξεργασίας, το οποίο ρητώς ορίζεται στο νόμο.

4.7. Κατόπιν των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα κινδυνώδη χαρακτηριστικά της επεξεργασίας που αφορά παιδιά και εκπαιδευτικούς στο πλαίσιο χρήσης νέων τεχνολογιών, προκύπτει ότι θα έπρεπε στην ψηφισθείσα διάταξη να έχουν προσδιοριστεί σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα του ΓΚΠΔ, να περιγράφονται ρητά και να προκύπτουν ευθέως τα εξής :

- Ο σκοπός ή οι σκοποί επεξεργασίας
- Τα υποκείμενα των δεδομένων
- Οι κατηγορίες των δεδομένων (εξαντλητικά αριθμούμενες) που θα τύχουν επεξεργασίας, συστηματικά, κατά περίπτωση ή κατά τυχαίο τρόπο
- Η ύπαρξη εκτελούντων την επεξεργασία
- Οι αποδέκτες των δεδομένων
- Ο χρόνος διατήρησης των δεδομένων
- Η ύπαρξη ή όχι αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων (δεδομένης των μέσων της σχεδιαζόμενης επεξεργασίας) ή κατάρτιση ή όχι προφίλ

4.8. Αναφορικά με το χρόνο διατήρησης των δεδομένων, επισημαίνουμε ότι η αναφορά σε εύλογο χρόνο, δε συνιστά ούτε συγκεκριμένο χρόνο ούτε συνιστά κριτήριο προσδιορισμού του χρόνου, όπως απαιτεί ο ΓΚΠΔ στο αρ.13 παρ.2 περίπτ. ά.

4.9. Σε σχέση με τους ερευνητικούς-στατιστικούς σκοπούς τονίζουμε ότι παρότι ο ΓΚΠΔ ορίζει στο αρ.5 παρ.1 περίπτ. ά ότι η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1, εντούτοις στην ψηφισθείσα διάταξη εντοπίζονται δύο μείζονα προβλήματα :

A) Δεν υφίσταται προσδιορισμός/περιορισμός των ειδικότερων κατηγοριών των ερευνητικών ή στατιστικών σκοπών, με αποτέλεσμα να καταλείπεται ευρεία εξουσιοδότηση στη Διοίκηση αναφορικά με το περιεχόμενο, το σκοπό και το πλαίσιο των ερευνητικών ή στατιστικών σκοπών

B) Δεν υφίσταται καμία αναφορά σε ανωνυμοποίηση των δεδομένων που θα τύχουν επεξεργασίας στο πλαίσιο των σκοπών αυτών, με αποτέλεσμα να τίθενται και να παραμένουν σε κίνδυνο τα δεδομένα των υποκειμένων.

Συνεπώς, ο μη ειδικότερος προσδιορισμός των σκοπών αυτών, αφενός καθιστά τη νομοθετική εξουσιοδότηση γενική και αόριστη και την εκδοτέα υπουργική απόφαση ακυρωτέα λόγω πρόδηλης αντισυνταγματικότητας, αφετέρου επιβεβαιώνει πολλαπλώς το ζήτημα της παραβίασης του αρ.5 του ΓΚΠΔ ήδη από το περιεχόμενο της ψηφισθείσας διάταξης. Δηλαδή, η διάταξη με τον τρόπο που τίθεται, δεν αποκλείει την ύπαρξη κύριων σκοπών επεξεργασίας, οι οποίοι όμως θα συγκαλύπτονται εντός των «ερευνητικών-στατιστικών» σκοπών.

4.10. Η ψηφισθείσα διάταξη τέλος, επιχειρεί με την ευρεία εξουσιοδοτική διάταξη που περιέχει, να καταστήσει την ΕΑΠΔ τελικά και εν κρυπτώ, μέσο νομιμοποίησης μιας κατ' αρχήν παράνομης επεξεργασίας. Πλην όμως, η ΕΑΠΔ δεν έχει και δε μπορεί να επιτελεί μια τέτοια λειτουργία σε μια επεξεργασία δεδομένων. Σκοπός της ΕΑΠΔ, είναι η συστηματική μελέτη νέων καταστάσεων που θα μπορούσαν να επιφέρουν υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των

φυσικών προσώπων, και αποκλείεται η διενέργειά της μόνο σε περιπτώσεις που έχουν ήδη εξεταστεί.¹⁰

4.11. Για να θέσουμε ένα παράδειγμασύγχρονης καλής νομοθέτησης αναφορικά με το απαιτούμενο περιεχόμενο του νόμου και τα χαρακτηριστικά της επεξεργασίας και του στενού προσδιορισμού της εξουσιοδοτικής πράξης, αναφέρουμε ενδεικτικά το αρ.84 του ν.4600/2019 αναφορικά με τον Ατομικό Ηλεκτρονικός Φάκελο Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.), το οποίο διακρίνει μεταξύ ουσιαστικών ρυθμίσεων και τεχνικών λεπτομερειών με απόλυτη σαφήνεια.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

Επί των ζητημάτων συμμόρφωσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας με τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

5.1. Ως Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, έχετε επανειλημμένως απευθύνει συστάσεις στους φορείς του Δημοσίου Τομέα να τηρήσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και έχετε δώσει ειδική έμφαση στον ορισμό του DPO.

5.2. Από την μέχρι προ ελαχίστων ημερών εικόνα μας για διάφορους ιστότοπους ευθύνης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (<https://www.minedu.gov.gr/>, <https://mathainoumestospiti.gov.gr/>) αλλά και άλλους, προκύπτει πλήρης απουσία (έστω ενδείξεων) τήρησης της αρχής της λογοδοσίας, κατά το αρ.5 παρ.2 ΓΚΠΔ.

5.3. Αναζητήσαμε για λογαριασμό των εκπαιδευτικών αλλά και ως υποκείμενα των δεδομένων, βασικά απαιτούμενα κείμενα στο πλαίσιο της τήρησης της αρχής της λογοδοσίας, όπως Πολιτικές Απορρήτου όπου να αναλύονται επεξεργασίες των δεδομένων, διαδικασίες άσκησης δικαιωμάτων, στοιχεία

---

¹⁰ Κατευθυντήριες γραμμές για την εκτίμηση του αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) και καθορισμός του κατά πόσον η επεξεργασία «ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο» για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679, σελ.8

ταυτότητας ή έστω επικοινωνίας με τον ΥΠΔ του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας, ενημέρωση για τυχόν εκπαίδευση των υπαλλήλων σε ζητήματα προστασίας δεδομένων. Πέραν κάποιων αποσπασματικών και επιμέρους αναφορών σε κάποιους ιστότοπους ευθύνης του Υπουργείου (για ζητήματα όπως τα cookies και αυτά δίχως το απαιτούμενο περιεχόμενο του ν.3471/2006 και των οδηγιών που έχετε εκδώσει ως Αρχή), τα υποκείμενα των δεδομένων δεν μπορούν να λάβουν μια συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη ενημέρωση αναφορικά με την επεξεργασία των δεδομένων τους. Τίθεται λοιπόν σαφώς ζήτημα παραβίασης των αρ.12 και επόμενα ΓΚΠΔ.

5.4. Τα δε υποκείμενα των δεδομένων είναι οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί, οι ανήλικοι μαθητές και οι γονείς τους. Δηλαδή, μεταξύ των υποκειμένων των δεδομένων βρίσκονται ανήλικοι (για τους οποίους ο ΓΚΠΔ κάνει ιδιαίτερη μνεία στην ανάγκη προστασίας τους) καθώς και υπάλληλοι (δημόσιοι ή ιδιωτικοί), οι οποίοι λόγω ακριβώς της εγγενούς αδυναμίας τους αξιώνουν μεγαλύτερου βαθμού προστασίας από τον υπεύθυνο επεξεργασίας (το Υπουργείο, άλλως τα ιδιωτικά σχολεία).

[Για την ακρίβεια των λεγομένων μας, ενδεχομένως μερική εξαίρεση στα παραπάνω, να αποτελεί ο ιστότοπος του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου <https://www.sch.gr/>, διότι περιλαμβάνει δήλωση προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Παρά ταύτα, η ενημέρωση που παρέχει είναι εμφανώς ελλιπής.]

5.5. Η απουσία των ανωτέρω βασικών ενημερωτικών κειμένων και διαδικασιών που αποδεικνύουν τη στοιχειώδη μέριμνα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας για τη συμμόρφωσή του στη νομοθεσία προστασίας δεδομένων, πέραν των ζητημάτων ευθείας παραβίασης του ΓΚΠΔ και του ν.4624/2019 οι οποίες αποδεικνύονται διά γυμνού οφθαλμού, εγείρουν περαιτέρω σοβαρά ερωτήματα για τις εκτελεσθείσες και σχεδιαζόμενες επεξεργασίες του Υπουργείου.

5.6. Γεννάται δηλαδή το εύλογο ερώτημα : κατά πόσο κανονιστικά, τεχνικά και οργανωτικά ο υπεύθυνος επεξεργασίας (το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) δύναται να υποστηρίξει μια επεξεργασία δεδομένων υψηλού

κινδύνου, όταν (από την δημόσια τουλάχιστον εικόνα του), φαίνεται ότι δεν έχει αντιμετωπίσει επαρκώς βασικές υποχρεώσεις και παραμέτρους των ήδη διενεργούμενων επεξεργασιών τις οποίες εκτελεί ; Δε συνιστά αυτή η διαπίστωση παράγοντα αύξησης του κινδύνου για τα υποκείμενα των δεδομένων και τα δικαιώματά τους ;

Επιπλέον και αναφορικά με τα ιδιωτικά σχολεία : έχει ελεγχθεί έστω μέρος αυτών από την Αρχή, προκειμένου να διαπιστωθεί ο βαθμός συμμόρφωσής τους ; Υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το αν έχουν προβεί σε οποιαδήποτε έστω ενδεικτική ενέργεια συμμόρφωσης ;

Και αν όχι, έχει εκτιμηθεί το γεγονός αυτό από τον «γενικό» υπεύθυνο επεξεργασίας, δηλαδή το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (στο πλαίσιο μιας ΕΑΠΔ) προ της νομοθέτησης αυτής της διάταξης και σε σχέση με το σκοπό της ;

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ

Επί του ορισμού ΥΠΔ στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

6.1. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στις 7/5/2020 έκανε αποδεκτή την παραίτηση μιας υπαλλήλου του, μόνιμης υπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Α', Προϊσταμένης του Αυτοτελούς Τμήματος Νομοθετικής Πρωτοβουλίας από την άσκηση των καθηκόντων της ως Υπεύθυνης Προστασίας Δεδομένων(ΥΠΔ) του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

6.2. Στις 23-5-2019 η ως άνω υπάλληλος ανέλαβε θέση Αναπληρώτριας Προϊσταμένης του Αυτοτελούς Τμήματος Νομοθετικής Πρωτοβουλίας της Γενικής Γραμματείας του ΥΠΠΕΘ και στις 14/6/2019 υπέβαλλε την παραίτησή της.

6.3. Στις 7/5/2020 το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων διόρισε άλλο πρόσωπο ως ΥΠΔ με την υπ Αριθμ.πρωτ. 52509 /Γ1 με ΑΔΑ 9ΤΓΟ46ΜΤΛΗ-Ψ9Χ. Από την πράξη εγείρονται ήδη αμφιβολίες αν η επιλογή του προσώπου εξασφαλίζει την τήρηση των απαιτούμενων κριτηρίων που προκύπτουν από το αρ.38 παρ.6 ΓΚΠΔ.

6.4. Διερωτόμαστε λοιπόν εύλογα αν από 14-6-2019 που υπεβλήθη η παραίτηση του ως άνω προσώπου, μέχρι τις 6/5/2020, υπήρχε κατ' ουσίαν ΥΠΔ στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας ή όχι και αν ασκούσε τα καθήκοντα που ορίζει ο ΓΚΠΔ και ν.4624/2019.

6.5. Το ερώτημά μας δεν αποσκοπεί στο να τονίσουμε την ύπαρξη άλλης μιας παραβίασης της νομοθεσίας προστασίας δεδομένων εκ μέρους του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων απέναντι στα εκατοντάδες χιλιάδες υποκείμενα για τα οποία θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας.

Συνδέεται εξίσου με δύο σοβαρότατα ζητήματα:

α) Κατά πόσο ο ΥΠΔ άσκησε τα καθήκοντά του αναφορικά με την επεξεργασία δεδομένων που έγινε στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης το διάστημα Μαρτίου-Μαΐου 2020

β) Κατά πόσο διασφαλίστηκαν πόροι (ομάδα έργου, επαρκής χρόνος) και προϋποθέσεις για να επιτελέσει με πληρότητα τα καθήκοντά του ενόψει των νέων σχεδιαζόμενων επεξεργασιών, να εκφράσει τη γνώμη του κλπ.

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ

Εκτιμήσεις Αντικτύπου Προστασίας Δεδομένων (ΕΑΠΔ) για παλαιές επεξεργασίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

7.1. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, πριν από το μήνα Μάρτιο 2020, εκτιμούμε ότι έπρεπε να είχε προβεί ήδη σε διενέργεια ΕΑΠΔ για τις ήδη ενεργούμενες επεξεργασίες, λόγω του ότι ενεργεί μεγάλης κλίμακας επεξεργασίες (συμπεριλαμβανομένων δεδομένων ειδικών κατηγοριών) και λόγω του ότι χρησιμοποιεί νέες τεχνολογίες οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν νέες μορφές συλλογής και χρήσης δεδομένων με ενδεχόμενο υψηλό κίνδυνο, σύμφωνα με το από Γ/ΕΞ/8187/16-10-2018 έγγραφό σας (Κατάλογος με τα είδη των πράξεων επεξεργασίας που υπόκεινται στην απαίτηση για τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου). Αυτή η υποχρέωση είναι μάλλον κοινή για το σύνολο των δημοσίων φορέων, ιδίως για αυτούς οι οποίοι ενεργούν μεγάλης κλίμακας επεξεργασίες.

Ακόμα και αν για κάποιους φορείς δεν υφίσταται ευθέως τέτοια υποχρέωση, διότι ενδεχομένως δεν εμπίπτουν ξεκάθαρα στα κριτήρια που έχουν καθοριστεί,

εντούτοις η διενέργεια ΕΑΠΔ είναι μέτρο που συστήνεται ως καλή πρακτική και συμβάλλει στην απόδειξη της τήρησης της αρχής της λογοδοσίας, ενώ λειτουργεί ως μέτρο διασφάλισης της νομιμότητας της επεξεργασίας.

7.2. Για να γίνει αντιληπτό το μέτρο του προβλήματος, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι μόνο η Λίστα Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ΥΠ.Π.Ε.Θ. περιλαμβάνει 218 εγγραφές (ημ. πρόσβασης 12/5/2020). Δεν ισχυριζόμαστε ότι μέσω όλων των ανωτέρω υπηρεσιών διενεργείται επεξεργασία δεδομένων, αλλά είναι δεδομένο ότι διενεργείται στις περισσότερες εξ αυτών.

Λαμβάνοντας υπόψη το στοιχείο αυτό και το ότι μια μεγάλη κατηγορία υποκειμένων των οποίων τα δεδομένα επεξεργάζεται το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων είναι μαθητές, προκύπτει ότι υφίστανται ισχυρές ενδείξεις υποχρέωσης διενέργειας ΕΑΠΔ.

7.3. Κατά το διάστημα από τα μέσα Μαρτίου 2020 μέχρι τις αρχές Μαΐου 2020, το Υπουργείο προέβη σε ασύγχρονη αλλά και σύγχρονη διδασκαλία. Ήδη με [ανακοίνωσή του](#) στις 13/3/2020 το Υπουργείο ενημέρωσε ότι:

«Η εξ αποστάσεως διδασκαλία συνιστά το πλέον πρόσφορο εργαλείο για να διατηρήσουν οι μαθητές, οι σπουδαστές και οι φοιτητές μας την επαφή τους με την εκπαιδευτική διαδικασία στις παρούσες, έκτακτες συνθήκες που βιώνει η χώρα μας - χωρίς να αποσκοπεί στο να υποκαταστήσει τη δια ζώσης εκπαίδευση ούτε να καλύψει τη διδακτέα ύλη. Ξεκινάμε ένα μεγάλο εγχείρημα, για την επιτυχία του οποίου είναι καίρια η συμβολή όλων των παραγόντων της εκπαίδευσης.

Η διαδικασία θα υλοποιηθεί συνδυαστικά τόσο με σύγχρονες, όσο και με ασύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας:

· Ως σύγχρονη διδασκαλία νοείται η απευθείας διδασκαλία και μετάδοση μαθήματος σε πραγματικό χρόνο από εκπαιδευτικό, μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας, σε μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές που παρακολουθούν ζωντανά μέσω υπολογιστή.

..

(1) Σχολεία:

- Αναφορικά με τη σύγχρονη εκπαίδευση, το Υπουργείο θα διαθέσει σε όλες τις σχολικές μονάδες της χώρας, ξεκινώντας από την Γ' Λυκείου (λόγω των

επερχόμενων Πανελλαδικών εξετάσεων), ειδικά διαμορφωμένη ψηφιακή πλατφόρμα για την πραγματοποίηση μαθημάτων μέσω τηλεδιάσκεψης από τους εκπαιδευτικούς. Η πρώτη πιλοτική εφαρμογή θα πραγματοποιηθεί σήμερα. Μετά την εφαρμογή της στη Γ' Λυκείου, η σχετική πλατφόρμα θα διατεθεί σταδιακά και στις λοιπές τάξεις των δημοτικών, γυμνασίων και λυκείων της χώρας. Επιδίωξη της πολιτικής ηγεσίας είναι να δοθεί μεγαλύτερη αυτονομία σε κάθε σχολική μονάδα να προσαρμόσει την παρεχόμενη δυνατότητα εξ αποστάσεως διδασκαλίας στις υφιστάμενες ανάγκες της, και για το λόγο αυτό οι Διευθυντές των σχολείων θα διαμορφώνουν οι ίδιοι, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς, το πρόγραμμα για κάθε σχολική τάξη. ....»

7.4. Μέσω συγκεκριμένης ψηφιακής πλατφόρμας (CISCOWEBEXMEETING) είναι δεδομένο ότι έλαβε χώρα επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ουδέποτε ενημερωθήκαμε ούτε εμείς ούτε οι μαθητές για το είδος των πράξεων επεξεργασίας που συνέβησαν στο πλαίσιο της τηλεδιδασκαλίας για το διάστημα αυτό. Εκτιμούμε εύλογα ότι λόγω της φύσης της επεξεργασίας, έπρεπε να γίνει ΕΑΠΔ προ της έναρξής της. Το αρ.63 παρ.2 του ν.4686/2020 (που αφορά τη νέα επεξεργασία), επιβεβαιώνει ότι οι εκτιμήσεις μας σχετικά με το υποχρεωτικό της διενέργειας ΕΑΠΔ ήταν ακριβείς.

7.5. Διερωτώμεθα λοιπόν στο πλαίσιο αυτής της ήδη διενεργηθείσας επεξεργασίας μέσω αυτής της πλατφόρμας :

- i. Διενεργήθηκε ΕΑΠΔ για αυτή την επεξεργασία ;
- ii. Αν ναι, από ποιον ;
- iii. Ποιες ειδικότητες συμμετείχαν ;
- iv. Εγκρίθηκε το αποτέλεσμα από το Υπουργείο ;
- v. Ζητήθηκε διαβούλευση από την ΑΠΔΠΧ ;
- vi. Ζητήθηκε η γνώμη του ΥΠΔ ;
- vii. Γιατί δε ζητήθηκε η γνώμη των υποκειμένων προ της έναρξής της ;
- viii. Αν δε διενεργήθηκε ΕΑΠΔ, ήταν τελικά σύννομη η συγκεκριμένη επεξεργασία ;
- ix. Είχε υπογραφεί σύμβαση επεξεργασίας δεδομένων του αρ.28 παρ.3 ΓΚΔΠ με τον ή τους εκτελούντες την επεξεργασία ;
- x. Οι εκτελούντες την επεξεργασία, πληρούσαν τις προϋποθέσεις του αρ.28 παρ.1 ΓΚΠΔ ; Τι είδους έγγραφα τους ζητήθηκαν ως αποδεικτικά του ότι πληρούν

τις προϋποθέσεις αυτές ; Ελέγχθηκαν, έστω σε πρώτο επίπεδο, οι Πολιτικές Απορρήτου των εκτελούντων την επεξεργασία μέσω των εταιρικών ιστοτόπων τους ;

xi. Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει συμβατότητα των σκοπών επεξεργασίας που είχε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με τους σκοπούς επεξεργασίας των εταιρειών αυτών ; Αν όχι, ζητήθηκε κάποια τροποποίηση στη λειτουργία της πλατφόρμας, ώστε να διασφαλιστεί τήρηση του αρ.25 ΓΚΠΔ, δηλαδή του *privacybydesignandprivacybydefault*;

Οι απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά είναι καίριες και σχετίζονται με το κατά πόσο η εν λόγω επεξεργασία έγινε νόμιμα και υπό τους αυστηρούς όρους που τάσσει ο ΓΚΠΔ.

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟ

Εκτίμηση Αντικτύπου Προστασίας Δεδομένων (ΕΑΠΔ) για τη νέα σχεδιαζόμενη επεξεργασία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (στο πλαίσιο του αρ.63 του ν.4686/2020)

8.1. Ήδη με το άρθρο 3 του αρ.63 του ν.4686/2020, ορίστηκε ότι η υπουργική απόφαση αναφορικά με τον τρόπο και τα μέσα τεχνολογίας που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ο τρόπος συμμετοχής των εκπαιδευτικών και των μαθητών σε αυτήν, εκδίδεται μετά τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (Ε.Α.Π.Δ.).

8.2. Στις 8/5/2020, η Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αξιότιμη κυρία Ν. Κεραμέως, δήλωσε στη Βουλή των Ελλήνων ότι :

Οφείλω εδώ να επισημάνω ότι η διάταξη που βλέπετε, έχει ετοιμαστεί μετά από διαβούλευση με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων και για το σκοπό της παροχής εκπαίδευσης.

Την ίδια ημέρα ψηφίστηκε η σχετική διάταξη νόμου του αρ.63 του ν.4686/2020.

Στις 11/5/2020, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κος Πέτσας, δήλωσε ότι :

*Έχει αποδείξει η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων στην Ελλάδα, ότι είναι μια πολύ αυστηρή Ανεξάρτητη Αρχή. Με την Αρχή αυτή, έχει υπάρξει διαβούλευση. Έχουμε τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων για τη διαδικασία η οποία έχει προκριθεί. Επομένως, δεν υπάρχει ζήτημα καμίας παραβίασης προσωπικών δεδομένων των παιδιών. Άλλωστε, έχουν δοθεί κατευθύνσεις πώς θα γίνεται η μετάδοση των μαθημάτων. ... **Μόλις απάντησα ότι υπήρξε αυτή η διαβούλευση και έχει γίνει και γραπτώς.***

8.3. Μέχρι τις 11/5/2020, θεωρούσαμε εύλογα βάσει των δημοσίων δηλώσεων της αρμοδίας Υπουργού (και του Κυβερνητικού Εκπροσώπου), ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας (Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων), είχε προβεί σε διαβούλευση με την ΑΠΔΠΧ, στο πλαίσιο των διατάξεων του αρ.36 ΓΚΠΔ. Καμία άλλωστε άλλη δημόσια ανακοίνωση, δεν είχε αφήσει να διαφανεί ότι συνέβαινε κάτι διαφορετικό.

Αναμέναμε με ανησυχία τη δημοσίευση της σχετικής Γνωμοδότησης της Αρχής (όπως άλλωστε έχει πράξει τουλάχιστον άλλη μια φορά με την υπ' αριθμ 2/2020) και διερωτώμασταν για ποιο λόγο δεν έχει ζητηθεί η γνώμη μας, όπως προέβλεπε το αρ.35 παρ.9 ΓΚΠΔ.

8.4. Άλλωστε, η Ομάδα Εργασίας του αρ.29 στο έγγραφο με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για την εκτίμηση του αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) και καθορισμός του κατά πόσον η επεξεργασία «ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο» για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679», ορίζει ειδικότερα για τη ζητούμενη γνώμη των υποκειμένων των δεδομένων τα εξής:

*Οι εν λόγω γνώμες θα μπορούσαν να ζητηθούν με διάφορα μέσα, ανάλογα με το πλαίσιο (π.χ. με **γενική μελέτη** που σχετίζεται με τον σκοπό και τα μέσα της πράξης επεξεργασίας, με **ερώτημα προς τους εκπροσώπους των εργαζομένων** ή με **συνήθειες έρευνες που αποστέλλονται στους μελλοντικούς πελάτες του υπεύθυνου επεξεργασίας**) διασφαλίζοντας ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει νόμιμη βάση*

επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διακυβεύονται όταν ζητούνται οι εν λόγω γνώμες. Παρά ταύτα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η συναίνεση στην επεξεργασία προφανώς δεν αποτελεί μέσο αναζήτησης της γνώμης των υποκειμένων των δεδομένων·

- εάν η τελική απόφαση του υπεύθυνου επεξεργασίας διαφέρει από τη γνώμη των υποκειμένων των δεδομένων, τότε θα πρέπει να τεκμηριώνει τους λόγους για τους οποίους αποφάσισε να συνεχίσει ή όχι·

- ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει επίσης να τεκμηριώνει τον λόγο για τον οποίο δεν ζήτησε τη γνώμη των υποκειμένων των δεδομένων, εφόσον αποφασίζει ότι δεν ενδείκνυται, για παράδειγμα εάν κάτι τέτοιο θα διακινδύνευε την εμπιστευτικότητα των επιχειρηματικών σχεδίων της εταιρείας ή θα ήταν δυσανάλογο ή μη εφαρμόσιμο

Τέλος, συνιστά ορθή πρακτική ο καθορισμός και η τεκμηρίωση άλλων ειδικών ρόλων και αρμοδιοτήτων, ανάλογα με την εσωτερική πολιτική, τις διαδικασίες και τους κανόνες, π.χ.:

- όποτε συγκεκριμένες επιχειρηματικές μονάδες προτείνουν τη διενέργεια ΕΑΠΔ, τότε θα πρέπει να εισφέρουν δεδομένα στην ΕΑΠΔ και να μετέχουν στη διαδικασία επικύρωσής της·

- όποτε ενδείκνυται, συνιστάται να ζητείται η γνώμη ανεξάρτητων εμπειρογνώμόνων από διαφορετικά επαγγέλματα²⁴ (από δικηγόρους, ειδικούς τεχνολογίας πληροφοριών, εμπειρογνώμονες σε θέματα ασφαλείας, δεοντολογίας, κοινωνιολόγους κ.ο.κ.).

- οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των εκτελούντων την επεξεργασία πρέπει να ορίζονται συμβατικά· και η ΕΑΠΔ πρέπει να διενεργείται με τη συνδρομή του εκτελούντος την επεξεργασία, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της επεξεργασίας και των πληροφοριών που διαθέτει ο εκτελών την επεξεργασία [άρθρο 28 παράγραφος 3 στοιχείο στ)].

8.5. Τόσο η δική μας Ομοσπονδία, όσο και οι λοιπές εκπαιδευτικές Ομοσπονδίες αλλά και οι Ενώσεις Γονέων και Κηδεμόνων, ουδέποτε κλήθηκαν ως εκπρόσωποι των σχετικών κατηγοριών δεδομένων να εκφράσουν τις απόψεις τους, τις παρατηρήσεις τους, τους προβληματισμούς και τις προτάσεις τους για τη σχεδιαζόμενη επεξεργασία. Όπως προκύπτει δε από την ίδια τη διάταξη και την

Αιτιολογική Έκθεσή της, δε δικαιολογήθηκε ειδικότερα για ποιο λόγο δε ζητήθηκε η γνώμη μας, ενώ δεν έχει γίνει κάποια επίκληση γνώμης ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Αγνοήθηκαν λοιπόν οι σαφείς συστάσεις της Ομάδας Εργασίας του αρ.29 σε ένα τόσο μείζον ζήτημα.

8.6. Στις 12/5/2020 με το υπ' αριθ. πρωτ.: 3211 Δελτίο Τύπου, η Αρχή δήλωσε μεταξύ άλλων ότι :

Πέραν της απαγόρευσης της καταγραφής και αποθήκευσης του μαθήματος, μετά από συμβουλευτική σύσταση της Αρχής, ορίστηκε ο υπεύθυνος επεξεργασίας, περιορίστηκε ο σκοπός χρήσης των μεταδεδομένων (πληροφορίες που παράγονται κατά τη λειτουργία των συστημάτων τηλεκπαίδευσης, π.χ. δεδομένα για τους χρόνους διάσκεψης ενός χρήστη) ..

8.7. Είναι φανερό ότι η άτυπη συμβουλευτική σύστασή Σας, επουδενί δε συνίσταται και δε μπορεί να εξομοιωθεί με την προηγούμενη διαβούλευση του αρ.39 ΓΚΠΔ. Θεωρούμε, δυστυχώς, ότι η αρχική δήλωση του υπευθύνου επεξεργασίας δεν είναι ακριβής, παραβιάζει καταφανώς την αρχή της διαφάνειας την οποία υποχρεούται να τηρεί ως κεντρικό πυλώνα και λειτουργία της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και διαψεύδει τις εύλογες προσδοκίες όσο και την εμπιστοσύνη που διατηρούσαμε στο πρόσωπό του.

Εξεπλάγημεν αρνητικά ως εκπαιδευτικοί, αλλά και ως υποκείμενα των δεδομένων, καθώς θεωρούσαμε (εσφαλμένα όπως αποδείχθηκε) ότι το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, είχε λάβει σχετική μέριμνα για τη διενέργεια ΕΑΠΔ και για διαβούλευση με την ΑΠΔΠΧ, για να μετριάσει τους παραγόμενους κινδύνους, μιας εξ ορισμού επικίνδυνης επεξεργασίας.

8.8. Εκτιμώντας εκ των υστέρων τη συνολική εικόνα αναφορικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκ μέρους του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αντιληφθήκαμε ότι το τελευταίο δε θα μπορούσε να είχε διαβουλευθεί με την Αρχή. Και τούτο διότι θα έπρεπε να έχει παράσχει στην εποπτική αρχή, σύμφωνα με το αρ.36 παρ.3 ΓΚΠΔ, τα εξής :

α) κατά περίπτωση, τις αντίστοιχες αρμοδιότητες του υπευθύνου επεξεργασίας, των από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας και των εκτελούντων την

επεξεργασία που συμμετέχουν στις εργασίες, ιδίως όσον αφορά επεξεργασία εντός ομίλου επιχειρήσεων,

β) τους σκοπούς και τα μέσα της σχεδιαζόμενης επεξεργασίας,

γ) τα μέτρα και τις εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό,

δ) κατά περίπτωση, τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου προστασίας δεδομένων,

ε) την εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων που προβλέπεται στο άρθρο 35, και

στ) κάθε άλλη πληροφορία που ζητεί η εποπτική αρχή.

8.9. Πλην όμως, οι τρεις πρώτες κατηγορίες πληροφοριών, δεν περιλαμβάνονται καν στην ψηφισθείσα διάταξη νόμου, παραβιάζοντας πλήθος διατάξεων του ΓΚΠΔ, ενώ μας έθεσε σε μια ιδιότυπη κατάσταση αμφιβολίας, σχετικά με το τι είδους δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τυγχάνουν επεξεργασίας από τη διαδικασία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

8.10. Τελικά, εκτιμώντας όλες τις προαναφερθείσες παραμέτρους της σχεδιαζόμενης επεξεργασίας, θεωρούμε εύλογα ότι το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ήταν τόσο αντικειμενικά όσο και υποκειμενικά, υποχρεωμένο να διενεργήσει εκτίμηση αντικτύπου (αφού είχε ήδη ολοκληρώσει τη διαδικασία συμμόρφωσής τους σε σχέση με τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων σε σχέση με τις μέχρι τότε ενεργούμενες επεξεργασίες), να ζητήσει τη γνώμη μας ως υποκείμενα των δεδομένων και βεβαίως να διαβουλευθεί γραπτώς με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Ενόψει δε της σπουδαιότητας της επεξεργασίας, των διακυβευόμενων συμφερόντων των υποκειμένων, των ιδιαίτερων κινδύνων, του ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι δημόσιας αρχή και παρότι η δημοσίευση της ΕΑΠΔ δεν συνιστά νομική απαίτηση του ΓΚΠΔ, το Υπουργείο έπρεπε όχι μόνο να τη διενεργήσει αλλά και να τη δημοσιεύσει, με σκοπό την προαγωγή της εμπιστοσύνης στις πράξεις επεξεργασίας και την απόδειξη της διαφάνειας και της πλήρωσης της υποχρέωσης

λογοδοσίας¹¹. Τούτα συνιστώνται ρητά από την Ομάδα Εργασίας του αρ.29 στο σχετικό έγγραφό της, καθοδηγώντας τον υπεύθυνο επεξεργασίας στην απόδειξη και επίδειξη μέγιστης υπευθυνότητας έναντι των υποκειμένων των δεδομένων.

8.11. Η μη ύπαρξη και μη προσχώρηση σε Κώδικα Δεοντολογίας εκ μέρους του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναφορικά με τέτοιες επεξεργασίες, επιβαρύνει το γεγονός της μη διενέργειας ΕΑΠΔ και εντείνει τους προκαλούμενους κινδύνους για τα υποκείμενα των δεδομένων.

ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ

Επί της ήδη ενεργούμενης επεξεργασίας στο χώρο της ιδιωτικής εκπαίδευσης

Ως Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας σας ενημερώνουμε επισήμως, ότι ήδη αρκετά ιδιωτικά σχολεία (τα 2/3 των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που βρίσκονται στην περιοχή της Αθήνας και του Πειραιά), έχουν ξεκινήσει την προαναφερόμενη παράνομη επεξεργασία, η οποία στηρίζεται στην ως άνω αντισυνταγματική διάταξη, πριν καν μάλιστα εκδοθεί η αναφερόμενη στο νόμο υπουργική απόφαση.

Οι συνάδελφοί μας, βρίσκονται ήδη σε ιδιαίτερα δυσμενή θέση, καθώς δεν δύναται να υποβάλλουν επωνύμως καταγγελία δίχως να εκτεθούν σε κίνδυνο απόλυσης. Αναγκάζονται λοιπόν ήδη εδώ και μέρες να εκτίθενται προσωπικά στους προαναφερθέντες κινδύνους (αναφορικά με τους εαυτούς τους), αλλά και να ανέχονται τους ίδιους ή ίσως και μεγαλύτερους κινδύνους για τους μαθητές τους, δίχως να έχουν καμία οδηγία.

Σας επισημαίνουμε δε, ότι τα ιδιωτικά σχολεία, στην πλειονότητά τους και βάσει της δημόσιας ψηφιακής εικόνας τους, παρουσιάζουν πολύ μικρές ενδείξεις συμμόρφωσης με τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων, σύμφωνα με έρευνα που τέθηκε υπόψη μας και πρόκειται να δημοσιευθεί εντός των επόμενων εβδομάδων.

Αντιλαμβάνεσθε λοιπόν ότι βρισκόμαστε ως εκπαιδευτική κοινότητα, ως υποκείμενα δεδομένων, ως υπάλληλοι των υπευθύνων επεξεργασίας και εσείς ως Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ενώπιον μιας βαρύτατης

---

¹¹Κατευθυντήριες γραμμές για την εκτίμηση του αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) και καθορισμός του κατά πόσον η επεξεργασία «ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο» για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679, σελ.22

πανελλαδικής εμβέλειας παραβίασης του ΓΚΠΔ, ως προς μείζονες ρυθμίσεις του, οι οποίες παράγουν υψηλότατο, μη εκτιμημένο και μη μετριάσιμο κίνδυνο και οι οποίες έχουν τελικά ως αποτέλεσμα το βαθύτατο πλήγμα στο συνταγματικό δικαίωμα που απορρέει από το άρθρο 9^Α του Συντάγματος, την ΕΣΔΑ και το ΧΔΕΕ.

Καθόσον ο θεσμός του ΥΠΔ, δεν έχει ακόμα λάβει τη θέση που επιβάλλεται στον τομέα της ιδιωτικής εκπαίδευσης ώστε να απευθυνθούμε σε αυτόν, είμαστε αναγκασμένοι να απευθυνθούμε στην Αρχή, με την παρούσα αναφορά μας.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ

Επί των κριτηρίων επιβολής προστίμων του αρ.83 ΓΚΠΔ

10.1. Ο ΓΚΠΔ, ως νομοθέτημα νέας γενιάς, στο πλαίσιο της εξασφάλισης διαφάνειας, ισονομίας και αναλογικότητας, περιλαμβάνει συγκεκριμένα κριτήρια επιβολής προστίμων, ώστε οι υπεύθυνοι επεξεργασίας να γνωρίζουν τους σχετικούς κανόνες.

10.2. Ο λόγος που υπενθυμίζουμε την ύπαρξή τους, είναι όχι διότι εκτιμούμε ότι η επιβολή προστίμων είναι αποτελεσματική λύση έναντι ενός υπευθύνου επεξεργασίας ο οποίος δεν έχει συμμορφωθεί με τα δέοντα, αλλά διότι οφείλουμε να αναδείξουμε ποια είναι τα σημεία στα οποία ο ίδιος ο ΓΚΠΔ δίνει έμφαση και θεωρεί ότι πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη, διότι διαφορετικά επιτείνουν τον κίνδυνο για τα υποκείμενα των δεδομένων.

10.3. Κατά τη λήψη λοιπόν απόφασης σχετικά με την επιβολή διοικητικού προστίμου, καθώς και σχετικά με το ύψος του διοικητικού προστίμου για κάθε μεμονωμένη περίπτωση, λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα ακόλουθα:

α) η φύση, η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την έκταση ή το σκοπό της σχετικής επεξεργασίας, καθώς και τον αριθμό των υποκειμένων των δεδομένων που έθιξε η παράβαση και το βαθμό ζημίας που υπέστησαν,

β) ο δόλος ή η αμέλεια που προκάλεσε την παράβαση,

γ) οποιεσδήποτε ενέργειες στις οποίες προέβη ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία για να μετριάσει τη ζημία που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων,

δ) ο βαθμός ευθύνης του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, λαμβάνοντας υπόψη τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που εφαρμόζουν δυνάμει των άρθρων 25 και 32,

ε) τυχόν σχετικές προηγούμενες παραβάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία,

στ) ο βαθμός συνεργασίας με την αρχή ελέγχου για την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεών της,

ζ) οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επηρεάζει η παράβαση,

η) ο τρόπος με τον οποίο η εποπτική αρχή πληροφορήθηκε την παράβαση, ειδικότερα εάν και κατά πόσο ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία κοινοποίησε την παράβαση,

θ) σε περίπτωση που διατάχθηκε προηγουμένως η λήψη των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 κατά του εμπλεκόμενου υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία σχετικά με το ίδιο αντικείμενο, η συμμόρφωση με τα εν λόγω μέτρα,

ι) η τήρηση εγκεκριμένων κωδίκων δεοντολογίας σύμφωνα με το άρθρο 40 ή εγκεκριμένων μηχανισμών πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 42 και

ια) κάθε άλλο επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο που προκύπτει από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, όπως τα οικονομικά οφέλη που αποκομίστηκαν ή ζημιών που αποφεύχθηκαν, άμεσα ή έμμεσα, από την παράβαση.

Από τα παραπάνω δυστυχώς συνάγεται ότι η περιγραφείσα κατάσταση που αφορά τόσο το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (σε σχέση με την ψηφισθείσα διάταξη, τη μη συμμόρφωσή του καθώς και τη μη διενέργεια ΕΑΠΔ), όσο και πιθανότατα την πλειονότητα των ιδιωτικών σχολείων (δίχως τη δεδομένη στιγμή να μπορούμε να παράσχουμε ακριβέστερα στοιχεία), συγκλίνει δυστυχώς στο συμπέρασμα ότι πληρούνται μάλλον ανησυχητικά πολλά και μάλιστα στην αρνητική τους εκδοχή κριτήρια επιβολής προστίμων.

ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΕΚΑΤΟ

Επί των κινδυνωδών χαρακτηριστικών της σχεδιαζόμενης επεξεργασίας

11.1. Η σχεδιαζόμενη επεξεργασία, όπως διαγράφεται ήδη από το πλαίσιο του νόμου αλλά και από τα πραγματικά δεδομένα της εκπαιδευτικής κοινότητας, φέρει τα εξής χαρακτηριστικά :

- Επηρεάζει ευθέως ή δύναται να επηρεάσει το σύνολο των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης της ελληνικής επικράτειας. Σε περίπτωση πανδημίας κατά την οποία θα εφαρμοστεί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση με αυτά τα χαρακτηριστικά, είναι δεδομένο ότι η επεξεργασία θα αφορά ποσοστό 100% του ενεργού μαθητικού πληθυσμού, που αριθμεί περίπου 1,4 εκατομμύρια φυσικά πρόσωπα.

- Τα υποκείμενα αυτά είναι παιδιά και αξιώνουν ειδικής προστασίας σύμφωνα με τα αρ.38, 58, 75 της Αιτιολογικής Σκέψης ΓΚΠΔ. Η ευαλωτότητά τους, επιτείνεται από το γεγονός ότι δε ζητήθηκε η άποψη των γονέων ή κηδεμόνων τους καθ' οιονδήποτε τρόπο.

- Επηρεάζει ευθέως ή δύναται να επηρεάσει το σύνολο των δημοσίων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της ελληνικής επικράτειας. Σε περίπτωση πανδημίας είναι δεδομένο ότι η επεξεργασία θα αφορά ποσοστό 100% των ενεργών εκπαιδευτικών, που αριθμεί περίπου 150.000-160.000 χιλιάδες φυσικά πρόσωπα.

- Τα υποκείμενα αυτά είναι υπάλληλοι, οι οποίοι βρίσκονται σε εγγενή θέση αδυναμίας σε σχέση με τον ή τους υπευθύνους επεξεργασίας. Η θέση αδυναμίας, αποδεικνύεται ευθέως, καθώς ουδέποτε ζητήθηκε η γνώμη μας καθ' οιονδήποτε τρόπο.

- Η επεξεργασία (διενεργείται ήδη και) θα διενεργηθεί με τη χρήση νέων τεχνολογιών σε επιγραμμικό περιβάλλον και λόγω των μέσων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν (και πιθανότατα χρησιμοποιήθηκαν ήδη), παρέχει δυνατότητες αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων ή και κατάρτισης προφίλ. Σύμφωνα με το αρ.71 της Αιτιολογικής Σκέψης του ΓΚΠΔ η αυτοματοποιημένη επεξεργασία, δε μπορεί να αφορά παιδιά.

- Η επεξεργασία, εκ της φύσης της, δύναται και τελικά θα περιλάβει δεδομένα ειδικών κατηγοριών και μάλιστα παιδιών, τα οποία ανακοινώνονται με διάφορους τρόπους και συνθήκες, εκούσια ή ακούσια, στο πλαίσιο της διδασκαλίας και δύναται να αποκαλύψουν φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, πολιτικά

φρονήματα, θρησκεία ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, δεδομένα που αφορούν την υγεία ή τη σεξουαλική ζωή, ποινικά αδικήματα (πχ ενδοοικογενειακή βία). Παρά την πρόβλεψη περί μη καταγραφής δεδομένων ήχου και εικόνας, αυτό τεχνικά δε μπορεί να αποκλειστεί να συμβεί στα τερματικά των εκάστοτε συμμετεχόντων υποκειμένων, είτε εκπαιδευτικών, είτε μαθητών.

Η Ομοσπονδία μας δεν έχει ούτε αρμοδιότητα ούτε σκοπό να καταστεί τιμωρός των τυχόν παρανομούμενων υπευθύνων επεξεργασίας ή να λειτουργήσει κατασταλτικά. Έχει ως θεσμική και καταστατική υποχρέωση την προαγωγή και εξυπηρέτηση των ηθικών, επαγγελματικών και οικονομικών συμφερόντων όλων των Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών,την κατοχύρωση του εκπαιδευτικού λειτουργήματος, της επαγγελματικής αξιοπρέπειας, τη βελτίωση της Παιδείας με βάση τα ιδανικά της Δημοκρατίας, της εθνικής ανεξαρτησίας, της ειρήνης και η εξασφάλιση της παροχής της με ίσους όρους σε όλα τα παιδιά. Ταυτόχρονα εκπροσωπεί τα πρωτοβάθμια σωματεία ιδιωτικών εκπαιδευτικών, δηλαδή εκπροσωπεί υποκείμενα των δεδομένων.

Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένου ότι δεν κλήθηκε τόσο η Ομοσπονδία μας όσο και καμία άλλη Ομοσπονδία ή ένωση προσώπων που εκπροσωπεί υποκείμενα των δεδομένων, ανησυχούμε ιδιαιτέρως για την εικόνα που έχει διαμορφωθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα σε σχέση με τις τρέχουσες αλλά και σχεδιαζόμενες επεξεργασίες.Είμαστε ηθικά και νομικά υποχρεωμένοι, έναντι των συναδέλφων, των μαθητών αλλά και των ίδιων των παιδιών μας, να σας αναφέρουμε τα ανωτέρω με πληρότητα και ειλικρίνεια και να ζητήσουμε τα ακόλουθα.

Λόγω της σπουδαιότητας του ζητήματος, εξετάζουμε τις προσεχείς ημέρες να υποβάλλουμε την παρούσα αναφορά μας και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων και σε κάθε άλλο αρμόδιο Ευρωπαϊκό όργανο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Και με την επιφύλαξη κάθε άλλου νομίμου δικαιώματός μας

ΑΙΤΟΥΜΑΣΤΕ

Όπως, βάσει των προεκτεθέντων νομικών και πραγματικών περιστατικών, ασκήσετε τις κατά νόμο αρμοδιότητες και καθήκοντά σας που ορίζονται στα άρθρα 57 ΓΚΠΔ, 13 του ν.4624/2019 και του Κανονισμού Λειτουργίας ΑΠΔΠΧ και ειδικότερα :

1. Όπως εκδώσετε Γνωμοδότηση επί του αρ.63 του ν.4686/2020 με τίτλο «Παροχή σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευση» αναφορικά με τη συμβατότητά του ή μη με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, τις διατάξεις του ν.4624/2019 και κατά πόσο συνιστά νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή όχι.

2. Όπως διερευνήσετε κατά πόσο η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έλαβε χώρα από τα μέσα Μαρτίου 2020 μέχρι και τις αρχές Μαΐου 2020 στα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της χώρας και αφορά (κατ' αρχήν) μαθητές και εκπαιδευτικούς, τόσο στο πλαίσιο της ασύγχρονης όσο κυρίως στο πλαίσιο της σύγχρονης διδασκαλίας, πληρούσε τους κανόνες και προϋποθέσεις της εν γένει νομοθεσίας προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ήταν τελικά σύννομη ή όχι.

3. Όπως διερευνήσετε, κατά πόσο η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εκκίνησε σειδιωτικά σχολεία της Αθήνας και του Πειραιά στο πλαίσιο της σύγχρονης διδασκαλίας από τη Δευτέρα 11 Μαΐου 2020 και διενεργείται μέχρι και σήμερα, πληροί τους κανόνες και προϋποθέσεις της νομοθεσίας προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και είναι τελικά σύννομη ή όχι και εκδώσετε σχετική απόφαση, ασκώντας τα προβλεπόμενα στον ΓΚΠΔ, στο ν.4624/2019 και στο αρ.10 του Κανονισμού Λειτουργίας ΑΠΔΠΧ.

4. Όπως διερευνήσετε, κατά πόσο το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από τη θέση του Υπευθύνου Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, έχει συμμορφωθεί και σε ποιο βαθμό με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ και του ν.4624/2019 και εκδώσετε σχετική απόφαση, ασκώντας τα προβλεπόμενα στον ΓΚΠΔ, στο ν.4624/2019 και στο αρ.10 του Κανονισμού Λειτουργίας ΑΠΔΠΧ.

5. Την μέχρι της εκδόσεως αποφάσεως επί των ανωτέρω ερευνών και ενόψει των αναλυθέντων κινδυνωδών χαρακτηριστικών της επεξεργασίας, έκδοση προσωρινής διαταγής με αίτημα την προσωρινή διακοπή (περιορισμό) όλων των επεξεργασιών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την εξ αποστάσεως σύγχρονη εκπαίδευση, καθ' οιονδήποτε τεχνικό τρόπο, είτε αφορά δημόσια είτε ιδιωτικά σχολεία στη χώρα μας και σε οποιαδήποτε εκπαιδευτική βαθμίδα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο αρ.15 παρ.8 του ν.4624/2019.

6. Την μέχρι της εκδόσεως αποφάσεως επί των ανωτέρω ερευνών και ενόψει των αναλυθέντων κινδυνωδών χαρακτηριστικών της επεξεργασίας, έκδοση προσωρινής διαταγής με αίτημα τον προσωρινό περιορισμό της λειτουργίας των σχετικού αρχείων, είτε αυτά βρίσκονται εις χείρας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων είτε εις χείρας των ιδιωτικών σχολείων είτε των τυχόν εκτελούντων την επεξεργασία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο αρ.15 παρ.8 του ν.4624/2019.

7. Όπως προβείτε αυτεπαγγέλτως όπως προβλέπεται, βάσει των αναφερομένων περιστατικών και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, σε οποιαδήποτε επιπλέον άλλη ενέργεια ή απόφαση, που αποσκοπεί στη διαφύλαξη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όλων των εμπλεκόμενων υποκειμένων των προαναφερθέντων επεξεργασιών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, από τους κινδύνους που υφίστανται ή και προκαλούνται από αυτές.

Αθήνα, 14/5/2020

ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΟΥΡΟΥΤΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ